

Kursusmanual for specialespecifikt kursus i intern medicin: lungemedicin

Kursets betegnelse	Kursus i allergi
Senest opdateret	Juni 2025, godkendt af Sundhedsstyrelsen januar 2018
Deltagerantal	12 – 20
Afholdelse	Årligt. Onsdag og torsdag i uge 11 (som udgangspunkt – se kursusoversigt med specifikke datoer).
Placering i uddannelsen	Kurset er nr. 4 i en kursusrække af 8 specialespecifikke kurser: 1: Kursus i klinisk respirationsfysiologi 2: Kursus i KOL og NIV 3: Kursus i astma 4: Kursus i allergi 5: Kursus i pulmonale infektioner 6: Kursus i infiltratudredning inkl. pleuraeffusion, mesotheliom og hæmoptyse 7: Kursus i invasiv diagnostik 8: Kursus i interstitielle lungesygdomme
Tildeling af kursuspladser	- For HU-læger med påbegyndt uddannelse før 31. august 2015: Tilmelding til delkursusleder - For HU-læger med påbegyndt uddannelse efter 1. september 2015: Tildeling af plads via kursussekretær i begyndelse af HU-stillingen - Framelding, forfald, ønsker om ændring af kursus mv. meddeles til kursussekretær
Kursets varighed	2 kursusdage a hhv. 5 og 6 timer
Kursuslokalisering	Lige år: Hvidovre Hospital (lokale bliver informeret af delkursuslederne) Ulige år: Lungemedicinsk afdeling Aarhus Universitetshospital, Indgang G Palle Juul-Jensens Blvd. 99, 8200 Aarhus
Kursets organisation	Kurset er et landsdækkende eksternt kursus (hvor kursisterne selv arrangerer kost og logi), som udbydes til hoveduddannelseslæger i intern medicin: lungemedicin. Som udgangspunkt er der ikke adgang på kurset for andre læger.
Ansvarsfordeling	Kursister: - Forberedelse jf. nedenstående - Ved spørgsmål (tilmelding, framelding mv.): Kontakt kursussekretær - Evaluerings på kurset jf. nedenstående Kursussekretær: - Tildeler plads på kurset - Kontaktperson for kursister vedrørende tilmelding, framelding mv. - Sender reminder-mail til kursister ca. 3 måneder inden kursets afholdelse - Sender deltagerliste til delkursusleder ca. 3 måneder inden kursets afholdelse Delkursusleder(e): - Sørger for praktiske arrangementer angående forplejning, lokaler, undervisere mv. - Udarbejder regnskab for kurset og sender til hovedkursusleder - Sørger for gennemførelse af evaluering som anført nedenstående - Sender sammenfatning af evaluering til hovedkursusleder - Indsamler honorarskemaer fra undervisere og sender samlet til hovedkursusleder - Fremsender kursusinformation til kursister (præcist kursuslokalisering, forberedelse mv) som ikke fremgår af kursusmanual Undervisere: - Afholdelse af undervisning efter aftale med delkursusleder - Indsendelse af rejsegodtgørelsesskema til hovedkursusleder - Udfylder honorarskema og afleverer til delkursusleder Hovedkursusleder: - Sørger for afregning med Sundhedsstyrelsen ved kursets afslutning - Sender evaluering til Sundhedsstyrelsen samt Dansk Lungemedicinsk Selskab Se detaljer på: https://sundhedsstyrelsen.dk/da/udgivelser/2014/~media/12C15A5DE51A47ECB1D90EBE0CBE6D73.ashx
Kursets rationale	Allergi udgør en betydelig del af det kliniske arbejde for speciallæger i lungemedicin, hvor effekten af luftbårne allergeners betydning for united airways (næse/lunger) har betydning for astma management.

	Allergen vaccination har effekt på både den allergiske næse og den allergiske lungesygdom, og viden om denne behandlingsform er af betydning for diversiteten i det lungemedicinske arbejde. Respiratorisk allergi er en del af det adaptive immunsystem, med aktivering af TH2 celler, øget IgE produktion som aktivering af mastceller og de eosinofile granulocytter. Klinisk viden og forskning indenfor det adaptive immunsystem er derfor af betydning. Specielt er viden om hygiejne-hypotesen forebyggende og behandlende effekt. Indenfor allergi er der mulighed for primær, sekundær og tertiær profylakse. Ligeledes er erhvervsvejledning en vigtig del af arbejdet. Det er derfor af stor betydning, at kommende speciallæger i intern medicin: Lungemedicin opnår tilstrækkelige færdigheder inden for patofysiologiske mekanismer, manifestationer og behandlingsmuligheder inden for allergi
Kursets formål	At give kursisterne viden om forekomst, diagnostik, behandling og forløb af allergi.
Kursets metoder	Interaktivt kursus med korte oplæg og cases, samt hands-on med allergi vaccinationer.
Kursets læringsmål	1. Redegøre for klassifikation allergiske sygdomme 2. Kende de forskellige former for allergiske manifestationer (astma, rhinitis, atopisk dermatitis, CRSwNP anafylaksi, lægemiddelallergi, insektallergi og fødemiddelallergi) 3. Redegøre for symptomer, kliniske og parakliniske fund ved allergi 4. Opstille udredningsplan, og redegøre for tolkning af undersøgelsesresultater 5. Kende farmakologiske behandlingsprincipper ved allergi 6. Redegøre for forløb og komplikationer til allergi 7. Have erfaring med og prøvet allergi vaccination (med saltvand) og adrenalin injektion
Forplejning	Formiddags-og eftermiddagskaffe med frugt/kage. Frokost for egen regning.
Indkvartering og transport	▪ Arrangeres individuelt af kursisten. ▪ Ingen refusion fra Sundhedsstyrelsen eller Dansk Lungemedicinsk Selskab. ▪ Udgifter må eventuelt refunderes via egen afdeling.
Kursusmateriale og litteraturliste	Relevante kursusmateriale, inkl. artikler, fremsendes ca. fire uger før kurset.
Forberedelse	Det forventes at kursisterne har læst det fremsendte materiale. Og kursisterne må meget gerne medbringe cases til fælles diskussion.
Kursusgodkendelse	▪ For godkendelse af kurset kræves aktiv deltagelse (fravær max.10 %). ▪ Godkendes elektronisk på logbog.net af delkursusleder. ▪ For HU-læger tiltrådt før 2015 udstedes kursusbevis.
Evaluerings af kurset	Der gennemføres tre evalueringer: ▪ Overordnet evaluering af kursus (samme evaluering for alle lungemedicinske kurser). ▪ Intern evaluering af kursets elementer (intern evaluering blandt undervisere og delkursusleder). ▪ Præ- og posttest (ikke eksamen).
Delkursusleder(e) og muligheder for kontakt	Professor, overlæge, Dr Med Vibeke Backer Rigshospitalet Blegdamsvej 9 2100 København Nina.Vibeke.Backer@regionh.dk eller backer@dadlnet.dk Overlæge, PhD, Johannes Schmid Lungemedicinsk afdeling Aarhus Universitetshospital, Indgang G Palle Juul-Jensens Blvd. 99, 8200 Aarhus johaschm@rm.dk
Kursussekretær og mulighed for kontakt	Lægesekretær Mona Husballe Medicinsk afdeling Sygehus Lillebælt Vejle Beriderbakken 4, 7100 Vejle Mona.Husballe@rsyd.dk
Hovedkursusleder og mulighed for kontakt	Ledende overlæge, PhD, Morten Borg Medicinsk afdeling Sygehus Lillebælt Vejle Beriderbakken 4, 7100 Vejle

	morten.hornemann.borg@rsyd.dk
Undervisere på kurset	Lungemedicinere Suppleret med ØNH-læge, øjenlæge, arbejdsmedicinere klinisk immunolog og dermatolog

Kursusprogram og indhold dag 1

10:00-10:30: Epidemiologi, atopiske sygdomme og risikofaktorer

10:30-11:30: Systemisk udredning af allergi pt. cases

11:30-12:00: Basal Immunologi og in-vitro diagnostik

12:00-13:00: Frokost pause

13:00-13:30: In-vivo diagnostik (provokationer)

13:30-14:00: Allergisk rhinitis

14:00-14:30: Kaffepause

14:30-15:00: Allergisk konjunktivitis

15:00-15:30: Anafylaksi

15:30-16:00: Insektallergi

Kursusprogram og indhold dag 2

08:30-09:00: Erhvervs allergi

09:00-09:45: Lægemiddelallergi, cases

09:45-10:00: Kaffepause

10:00-10:45: Urticaria og atopisk dermatitis

10:45-11:15: Fødevareallergi

11:15-12:15: Hands on, allergibehandling af den respiratoriske allergi

12:15-13:15: Frokostpause

13:15-14:00: Patient cases (indsendt fra deltagerne)

14:00-14:30: Skimmelsvampe og betydning for udvikling af allergi

14:30-15:00: Kaffepause

15:00-15:20: Betydning af histamin og gluten intolerance

15:20-16:10: Slutevaluering og inkl. slut-test